

Voortaan hanteert Frankrijk naast de eigen exterieurscore ook een Europese exterieurscore voor de blonde d'Aquitainestamboekdieren

# Europese doorbraak

Het blonde d'Aquitaineras is de lokale wieg ontgroeid. De tijd van harmonisering van de werkmethode tussen de verschillende landen is daarmee aangebroken. Een eerste grote doorbraak is gerealiseerd met een omrekeningstool voor de bovenbalkkenmerken exterieur en totaalscore.

tekst **Guy Nantier**

Sinds zijn ontstaan op 20 februari 1962 uit drie lokale rassen – het garonnaisras, het quercyras en het blonderas van de Pyreneeën – is het blonde d'Aquitaineras uitgegroeid van een lokaal verankerd ras tot een vleesveeras met internationale uitstraling. Het ras is vandaag de dag op vrijwel alle continenten aanwezig.

'Die internationale opstanding, vooral in Europa, was de aanleiding om de slapende Europese koepelvereniging van blonde d'Aquitainestamboeken, Fierba, te doen ontwaken', zegt Europees voorzitter Ed Neerincx. 'Er diende meer eenheid te komen in de stamboekwerking.' (Zie kader 'Ambitieuze Fierba'.)

## Omrekening bovenbalk

Het moederland Frankrijk blijft met negentig procent van de stamboekdieren de bron voor uitwisseling van genetica. 'Maar die uitwisseling zorgt bij de basis voor kopzorgen', vertelt Ed Neerincx. 'Het Franse stamboek hanteert immers sinds jaar en dag een eigen ontwikkeld beoordelingssysteem voor het exterieur. Tot op heden was dat niet vertaalbaar naar een meer internationale, lineaire beoordelingssystematiek zoals wij die in Nederland, België of Denemarken kennen. Dat zorgt voor verwarring bij onze veehouders, die door de bomen het bos niet meer zien. Daar moest verandering in komen naar voorbeeld van het melkvee.'

Onder leiding van de Deen Jens Holm Danielsen werd een internationale werkgroep samengesteld, met voor Nederland stamboekinspecteur en keurmeester Fredie van Dijk, om naar een uniform beoordelingssysteem toe te werken. 'Maar het wilde maar niet lukken', verhaalt Neerincx. 'Het Franse keuringssysteem geldt immers voor alle Franse

vleesrassen en niet alleen voor het blonde d'Aquitaineras. Eén jaar geleden is dan het voorstel op tafel gelegd om twee systemen aan te houden: het Franse keuringssysteem en een Europees systeem. Dat is nu goedgekeurd. Een halve, maar weliswaar toch grote doorbraak.'

Gaan de stamboekinspecteurs in Frankrijk en het buitenland voortaan volgens twee systemen keuren? 'Nee,' geeft Fredie van Dijk aan, 'dat zou in de praktijk niet doenbaar zijn. De Franse inspec-

teurs blijven volgens hun systeem het exterieur beoordelen en de rest van Europa gaat aan het werk volgens het lineaire model met een schaal van één tot negen voor de diverse onderbalkkenmerken en daaruit afgeleid vier bovenbalkkenmerken en een totaalscore. Eigenlijk zoals wij dat nu al doen in Nederland en België. Er komt daarbij een wiskundige omrekening van de Franse scores voor de bovenbalkkenmerken en een totaalscore naar een Europese waardering. Die



Met een wiskundige omrekening wordt een zeer goede koe in Frankrijk dit nu cijfermatig ook in de rest van Europa, aldus Ed Neerincx (links) en Fredie van Dijk (rechts)

Tabel 1 – Omrekeningsvoorbeeld bovenbalkscores van een 82 puntenkoe uit Frankrijk

bovenbalkkenmerk	afkorting Frankrijk	Frans punten-systeem	afkorting Europa	Europees puntensysteem
bespiering	DM	51 op 70	DMe	85 op 100
ontwikkeling	DS	61 op 70	DSe	88 op 100
raskwaliteiten	QR	46 op 50	QRe	89 op 100
beenwerk	AF	47 op 60	AFe	85 op 100
totaalscore*	NG	82 op 100	NGe	87 op 100

\* Frankrijk: totaalscore = (DM+DS+QR+AF) x 0,4

\* Europa: totaalscore = (DMe + DSe + QRe + AFe) : 4



## Ambitieuze Fierba

Fierba is de afkorting van de Fédération International des Eleveurs de la Race Blonde d'Aquitaine, het overkoepelend orgaan van de Europese blonde d'Aquitainestamboeken. Het werd in 2004 'heropgericht' na een lange periode van inactiviteit. Aangesloten landen zijn: Oostenrijk, België, Denemarken, Frankrijk, Duitsland, Groot-Brittannië, Nederland, Ierland, Luxemburg, Spanje, Portugal, Zwitserland, Zweden en Tsjechië. Kandidaat voor toetreding zijn: Noorwegen, Hongarije en Italië.

Het voorzitterschap wordt sinds 2004 waargenomen door Ed Neerincx, tevens voorzitter van het blonde d'Aquitainestamboek Nederland. Europees vice-voorzitter is Bas Bouman, secretaris van het Nederlands blondestamboek.

De gerealiseerde doelen van de Fierba zijn:

- een Europese basisstandaard voor het blonde d'Aquitaineras;
  - aanvaarding van het hoornloze gen in het ras;
  - uniformering van het keuringssysteem;
  - opstellen van gedragsregels voor juryleden;
  - omrekening van de Franse bovenbalkkenmerken exterieur.
- Doelen 'in de wachtkamer' zijn:
- een Europees blonde d'Aquitaine-label;
  - verdere uniformering exterieurbeoordeling volgens lineaire systematiek;
  - vastleggen van het fokdoel op hoofdlijnen met toegestane verschillen per land, zoals hoornloosheid.

➔ Verdere informatie op de website van Fierba: [www.fierba.eu](http://www.fierba.eu)

omrekening, waarbij ook de Franse gemiddelde scores per kenmerk alsook de standaardafwijkingen in rekening worden gebracht, is recent aanvaard binnen de Fierba. Zo zal een zeer goede koe in Frankrijk dit nu cijfermatig ook bij ons zijn. Het gemiddelde van 70 punten in Frankrijk is 80 punten bij ons.' (Zie ook tabel 1, omrekeningsvoorbeeld.)

'Een addertje onder het gras is met de wiskundige formule echter niet verholpen', geeft stamboekinspecteur Van Dijk aan. 'Er is de interpretatie van wat wij

als bovenbalkkenmerk benen kennen en het Franse bovenbalkkenmerk "aptitudes fonctionelles". Het cijfer dekt in Frankrijk meer dan alleen de beoordeling van het beenwerk. Ook de kenmerken muilbreedte, borstdiepte, ruglijn en bekken zitten erin vervat. Dat verschil in beeldvorming blijft dus.'

## Twee rijen cijfers

In de praktijk zullen de Franse stamboekfokkers, net als hun collega's in Spanje, Portugal en Luxemburg die ook

volgens het Franse systeem werken, een tweede rij cijfers krijgen op hun stamboekdocumenten: de Europese scores. Voor Frankrijk alleen al betreft het 45.000 stamboekdieren. Ook op de officiële Franse exportdocumenten komen de Europese cijfers te staan. Dat moet de uitwisseling van genetica ten goede komen.

Ed Neerincx: 'Voor Frankrijk is deze nieuwe werkwijze een heel grote stap. Hopelijk zet die een sneeuwbal effect in gang tot nog meer harmonisatie.'